

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta pedagogická

Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

**ANALÝZA FUNGOVÁNÍ ORGANIZACÍ NA PODPORU
RODIN S PŘEDČASNĚ NAROZENÝMI DĚTMI V ČESKÉ
REPUBLICCE**

Kateřina Křížová

Sociální péče, obor Sociální práce

Vedoucí práce: *Mgr. Šárka Káňová*

Plzeň, 30. června 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 30. června 2013

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala své vedoucí práce Mgr. Šárce Káňové, za vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a pomoc při jejím zpracování. Poděkování patří též respondentům za velkou ochotu a jejich volný čas a v neposlední řadě také svým blízkým za trpělivost, kterou se mnou během zpracování mé práce měli.

Kateřina Křížová

Obsah

Úvod	6
1 Občanský sektor jako prostor pro komunitní sociální práci.....	7
1.1 Občanský sektor	7
1.2 Bariery občanského sektoru v ČR	8
1.3 Komunitní sociální práce	9
2 Neziskové organizace	11
2.1 Charakteristika neziskových organizací	11
2.2 Financování neziskových organizací	13
2.3 Role neziskových organizací	15
2.4 Typologie neziskových organizací z hlediska právní subjektivity	15
2.4.1 Občanské sdružení	16
2.5 Vize, poslání, funkce a cíle organizací občanské společnosti	17
3 Problematika předčasného narození	18
3.1 Vymezení pojmu předčasně narozený jedinec.....	18
3.2 Vývoj předčasně narozeného jedince.....	19
3.3 Neonatologická péče	21
4 Metodologie.....	23
4.1 Zvolená výzkumná strategie	23
4.2 Použité výzkumné metody	24
4.2.1 Dotazník	24
4.2.2 Analýza dokumentů	25
4.3 Operacionalizace výzkumného problému	25
4.4 Výzkumný soubor	29
4.5 Sběr dat.....	30
4.6 Způsoby vyhodnocování získaných dat	30
5 Výsledky	31
5.1 Charakteristika organizací	31
5.2 Výzkumná oblast 1 „Okolnosti vzniku organizace“	33

5.3 Výzkumná oblast 2 „Financování organizace“	34
5.4 Výzkumná oblast 3 „Činnost a služby organizace“	36
5.5 Výzkumná oblast 4 „Výhledy do budoucna“	37
6 Shrnutí výsledků	39
Závěr	41
Resumé	42
Summary	42
Seznam schémat a tabulek	43
Seznam příloh	43
Použitá literatura	44
Přílohy	47

Úvod

V této práci jsem se rozhodla věnovat problematice předčasně narozených dětí, vícečetných porodů a organizacím, které se na toto téma zaměřují. V současnosti přibývá rodin s dvojčaty a vícčrčaty a zároveň se zvyšuje riziko předčasného porodu. Bohužel existuje málo publikací o výchově a péči o tyto děti a ještě méně organizací, které by se pomocí těmto rodinám zabývaly. V této práci bych ráda na danou problematiku poukázala, protože jsem přišla do kontaktu s osobami, které si vícečetným či předčasným porodem prošly a v dané chvíli by uvítaly více informací.

Práce je rozčleněna do několika kapitol. V teoretické části je problematika občanského sektoru, neziskových organizací a následně i problematika cílové skupiny předčasně narozených jedinců a jejich rodin řešena shromážděním odborné literatury, která se zaměřuje především na fungování občanského sektoru a neziskových organizací, které budou předmětem zkoumání.

Cílem této práce je analýza činností organizací a poskytnutí ucelených informací o jejich fungování a poskytovaných službách. Po dohodě se zástupci organizací, kteří byli zároveň i respondenty prováděného výzkumného šetření jim budou výsledky této práce poskytnuty a budou tak moci být dále využity k rozvoji jejich služeb a svépomocných aktivit.

1 Občanský sektor jako prostor pro komunitní sociální práci

Kapitola je věnována vymezení pojmu občanský sektor a jeho barierám, které ho provázejí. Současně je přiblížen a popsán pojem komunitní sociální práce. Oba tyto pojmy jsou důležité pro pochopení a lepší orientaci ve fungování neziskových organizací, kterým bude věnována další kapitola.

1.1 Občanský sektor

Občanskou společnost lze vymezit jako prostor mezi oblastí privátních zájmů a státem. Jedná se o oblast, kdy dochází k dobrovolnému sdružování mimo působnost trhu, státu, soukromého života a zároveň zde dochází k uvědomění si propojení našeho světa (Mansfeldová, Kroupa 2005).

Občanská společnost je nejčastěji zkoumána pomocí konceptu neziskových organizací, které jsou součástí občanské společnosti. Pro proces reprezentace zájmů je neziskový sektor jeden z nejvýznamnějších účastníků. Souhrnně neziskové organizace nazýváme neziskovým sektorem, občanským sektorem nebo též třetím sektorem. Občanský sektor je jedním ze čtyř sektorů národního hospodářství. Zbylé části národního hospodářství se dělí na ziskový soukromý sektor, neziskový veřejný sektor a sektor domácností (Mansfeldová, Kroupa 2005).

Podrobněji tento sektor definuje ve své knize Rekořík. Třetím sektorem označujeme tu část národního hospodářství, jejíž cílovou funkcí není zisk, ale přímý užitek. Je financován ze soukromých financí, tzn. financí soukromých fyzických a právnických osob, které vložili své soukromé finance do konkrétní produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávali, že jim tento vklad přinese zisk (Rekořík a kol., 2007).

1.2 Bariery občanského sektoru v ČR

Mansfeldová a Kroupa se ve své knize zabývají hned několika otázkami na téma bariery občanského sektoru. Základní otázkou je především to, zda je nezisková organizace efektivní formou zprostředkování zájmů společnosti. Neméně důležité jsou pak otázky týkající se oblasti financí (Mansfeldová, Kroupa 2005).

Hlavní předností neziskových organizací je flexibilita a rychlost, s jakou nabízí konkrétní řešení konkrétních společenských problémů. Často doplňují nebo přímo suplují činnost státu. Při své činnosti nejsou nuceny dosahovat zisku, a proto jejich služby bývají mnohdy levnější (Mansfeldová, Kroupa, 2005). Z této odpovědi jasně vyplývá, že neziskové organizace jsou hodnoceny kladně.

V oblasti financí se jedná zejména o finanční prostředky na projekty, dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtů obcí, krajů a v neposlední řadě jsou to také finanční prostředky z Evropské unie. Je velmi náročné získávat finanční prostředky na provoz a správu organizace. Za největší problém se považuje hlavně to, že dárci mají zájem hlavně na tom, aby se jejich peníze dostali na obecně prospěšné účely (konkrétní výstupy), jen malá část z nich je pak ochotna poskytnout prostředky na zajištění chodu organizace (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

Nedílnou součástí oblasti financí je také problematika firemního dárcovství. K této oblasti má většina českých firem spíše negativní postoj i přesto, že mezi zahraničními podniky se tyto aktivity rozvíjí již mnoho let. Důvodem je především to, že zahraniční podniky vědí, že k dobré pověsti firmy patří také dobročinné aktivity (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

Závažným problémem je také decentralizace finančních prostředků, které jsou určeny na podporu neziskových organizací z centrální úrovně na kraje. Dříve byly poskytovány dotace prostřednictvím ministerstva v rámci vyhlášených programů. V současné době tyto aktivity přechází na kraje. Zde nastává problém v podobě toho, přimět kraje k tomu, aby finanční prostředky použily opravdu na podporu neziskových organizací (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

Poslední neméně důležitým problémem či nevyřešenou otázkou je otázka tzv. daňových asignací. Tento pojem lze vysvětlit jako možnost daňového poplatníka dát

určité procento svých daní konkrétní neziskové organizaci. U této možnosti však narážíme na skryté hrozby, které vyplývají ze zkušeností ze zahraničí. Organizace, které tohoto řešení využívají (např. Slovensko), dostávají méně finančních prostředků od státu (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

1.3 Komunitní sociální práce

Komunitní práce je určitá forma sociální práce. Ve světě má tento termín téměř stoletou tradici, u nás se tento název vyskytuje poměrně nově (Matoušek, 2003).

Proto, abychom mohli pojem komunitní práce definovat, musíme nejdříve definovat pojem komunita. K tomuto pojmu lze nalézt hned několik definic, obecnějších nebo podrobnějších. Obecněji tento termín popisuje Hartl. Komunitu lze definovat jako místo, kde člověk získává emocionální podporu, ocenění a praktickou pomoc v každodenním životě (Hartl, 1997). Podrobněji najdeme tento pojem vysvětlený od Mattesicha. Lidé, žijící v geograficky definované oblasti, mezi nimiž existují vzájemné sociální vazby a kteří jsou citově vázáni k sobě navzájem a k místu, kde žijí. Podle Warrena plní komunita pět funkcí: 1. produkce, distribuce, spotřeba, 2. socializace, 3. sociální kontrola, 4. sociální participace, 5. vzájemná podpora (Mattesich in Příhodová, 2004).

Matoušek definuje pojem komunitní práce tak, že jde o specifický přístup k lidem, mezi lidmi navzájem a proces jak je aktivizovat, aby se sami postarali o řešení problému a pomohli sami sobě. Může jím být projekt, který vede k vyřešení určitého konkrétního problému nebo reaguje na určité potřeby místního společenství (Matoušek, 2003).

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že komunitní práci je možno považovat za univerzální metodu pro stírání nejrůznějších sociálních problémů, nejistot či znevýhodnění. Lze ji použít při řešení problémů jak z oblasti sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání tak i v oblasti susedských vztahů či životního prostředí. K používání této metody hojně přispívá i její variabilita. Vzhledem k odlišnému řešení

jednotlivých situací, vyžaduje tato metoda velkou kreativitu jak komunitního pracovníka, realizačního týmu tak i obyvatel komunity (Matoušek, 2003).

Proces komunitní práce můžeme rozdělit do 4 fází, přičemž vždy by měl začít analýzou potřeb, aby se zjistilo, jaký problém je třeba řešit. Další fází je komunitní plánování. Zde je hlavním úkolem realizátorů stanovit cíl procesu, prostředky vedoucí ke změně, odhadnout časovou, finanční a personální náročnost procesu a zajistit ostatní předpoklady pro úspěšnost procesu. Ve třetí fázi dochází k realizaci plánu a konečnou fází je jeho vyhodnocení (Matoušek, 2003).

2 Neziskové organizace

Kapitola se věnuje vymezení pojmu „neziskové organizace.“ Současné jsou popsány typy a rozdělení neziskových organizací a je zde podrobněji nastíněna problematika financování. Tuto kapitolu uzavírají vize, poslání, funkce a cíle organizace, které hrají neméně důležitou roli ve fungování organizací.

2.1 Charakteristika neziskových organizací

Na začátku této podkapitoly je důležité zmínit, že pojem nezisková organizace má několik funkčních ekvivalentů, též ji lze také nazvat jako občanská organizace, organizace občanské společnosti nebo nestátní nezisková organizace, pro kterou je často používána zkratka NNO. Pojem „nezisková organizace“ je velmi široký a v odborné literatuře lze nalézt hned několik definic. Je prakticky nemožné vymezit tento pojem jednou obecnou definicí. Velmi stručně a jasně charakterizuje tento pojem Lester M. Salamon (Salmon in Bačuvčík, 2011), který při definování pojmu využil následujících 5 společných rysů:

- **jde o organizace** – tzn. jsou částečně institucionalizovány,
- **mají soukromou povahu** – jsou odděleny od státní správy,
- **nerozdělují zisk** – zisk používají k dosažení cílů, ne k rozdělení mezi společníky,
- **jsou samosprávné, autonomní** – mají svoji organizační strukturu a pravidla řízení,
- **jsou dobrovolné** – účast v organizaci je dobrovolná,

Pro podrobnější rozdělení občanských organizací můžeme použít několik třídících znaků. Rektořík ve své knize popisuje kritéria zakladatele, charakteru poslání, právně organizační normy, kritériem financování a charakteristika realizovaných činností (Rektořík a kol., 2007).

Podle zakladatele lze občanské společnosti rozdělit na veřejnoprávní organizace, které jsou založené veřejnou správou, veřejnoprávní instituce vznikající na základě určitého zákona a soukromoprávní organizace, které zakládá právnická nebo fyzická osoba (Rektořík a kol, 2011).

Podle charakteru poslání neziskové organizace členíme na organizace vzájemně prospěšné a organizace veřejně prospěšné. Organizace vzájemně prospěšné vykonávají činnost, která neodporuje veřejným zájmům a organizace veřejně prospěšné poskytují služby určené skupinám široké veřejnosti (Rektořík a kol., 2007)

Právně organizační norma dělí neziskové organizace podle zákona na základě, kterého vznikly. Jedná se o organizace, které byly vytvořeny podle zákona č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla, zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákona č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem nebo jiných zákonů platných pro neziskové organizace (Rektořík a kol., 2007).

Posledním kritériem je charakteristika realizovaných činností. Společnými znaky pro všechny typy neziskových organizací můžeme označit to, že jsou právnickými osobami, nejsou založeny za účelem podnikání ani za účelem zisku, uspokojují konkrétní potřeby občanů a mohou i nemusí být financovány z veřejných rozpočtů. Jako znaky pro soukromé neziskové organizace lze uvést dobrovolné členství, zákonem povolená autonomie a vytváření zpravidla neformální struktury sympatizantů (Rektořík a kol., 2007).

Bačuvčík dále rozděluje neziskové organizace podle typu činnosti na servisní a advokační. Servisní činnost zahrnuje poskytování služeb, které nepřinášejí zisk a činnost advokační se soustřeďuje na obranu práv a zájmů svých členů (Bačuvčík, 2011).

V České republice vychází definice organizací, působících v neziskovém sektoru ze zákona o dani z příjmů. Jedná se o organizace charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání.¹ V citovaném zákoně je dále v § 18 uvedeno, že se jedná o následující typy organizací: zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a hnutí, státem

---

¹ zákon č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů §18, odstavec 7

uznávané církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obce, kraje, organizační složky státu a územních samosprávných celků, příspěvkové organizace, státní fondy, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy (Rektořík a kolektiv, 2007).

2.2 Financování neziskových organizací

S financováním činnosti nestátních neziskových organizací je úzce spojen problém jejich efektivního fungování. (Novotný a kol., 2004). Jak již bylo zmíněno výše, oblast financování neziskových organizací, je problém dlouhodobějšího charakteru. Pro neziskové organizace je klíčové zvolení vhodné strategie získávání financí. Získávání prostředků, které má pomoci především neziskovým organizacím zbavit se nedostatků financí, nazýváme fundraising. Fundraising zahrnuje metody a postupy, jak získat finanční a jiné prostředky na činnost neziskových organizací (Škarabelová 2005).

Rektořík (Rektořík a kol. 2007) rozděluje zdroje financování NNO na 4 hlavní skupiny:

- členské příspěvky - u NNO, které jsou konstituovány na členském principu, tvoří členské příspěvky pravidelný, předem plánovaný příjem. V podmínkách ČR jsou velmi významným zdrojem
- příspěvky státního a územních rozpočtů, fondů a nadací (většinou v podobě grantů)
- soukromé dary – někdy se používá pojem soukromá filantropie. Jde v podstatě o dary fyzických i právnických osob. Tento zdroj však není tím nejvýznamnějším
- tržby z vlastní činnosti - z hlavní nebo vedlejší

Jiní autoři např. Bačuvčík (Bačuvčík 2011) vymezují možnosti financování neziskových organizací takto:

- z *veřejných rozpočtů* – mohou být financovány zcela nebo částečně
- z *soukromých zdrojů* – sponzorské dary, příspěvky, výtěžky z beneficí
- z *vlastní činnosti* – platby za poskytované služby
- *vícezdrojově* – kombinace veřejných i soukromých zdrojů a vlastní činnosti

Pro přehlednost uvádíme detailnější popis hlavních zdrojů financování nestátních neziskových organizací:

Podniky a podnikatelé

Některé podniky či velké firmy si vybuovaly svůj grantový systém. Chce-li nezisková organizace požádat o dotaci, musí napsat písemnou žádost s popisem projektu, rozpočtem a informacemi o poslání a cílech organizace. Tyto žádosti pak posuzuje většinou skupina lidí složená ze zástupců firmy. V případě malých firem a soukromých podnikatelů pak vše záleží na osobním jednání s nimi. Není vhodné žádat jen o peníze. Pro většinu z nich je jednodušší poskytnout zdarma své služby nebo své výrobky.

Individuální dárci

Sem patří například členové organizace, dobrovolníky, příbuzní cílových skupin či lidé s podobnými zájmy. Individuální dárci se pro neziskové organizace stávají stále zajímavějším zdrojem peněz a jen na nich záleží, zdali se jim podaří je oslovit a získat pro spolupráci.

Nadace a nadační fondy

České nadace, kde je možné požádat o finanční pomoc podle jimi stanovených pravidel. S žádostí o grant je možné obrátit se také na několik nadací zahraničních či ze zahraničních zdrojů založených.

Státní instituce a samospráva

Nejdůležitějším zdrojem z této skupiny jsou jednotlivá resortní ministerstva. Mají své grantové systémy a pravidelně, většinou jednou za rok, vyhláší soutěž, kde se občanská sdružení i nadace a obecně prospěšné společnosti mohou ucházet o dotace. Některé typy organizací mají nárok na státní příspěvek ze zákona. A v neposlední řadě existují i nejrůznější podpory od městských a krajských úřadů. (J. Rektořík a kol. 2007).

2.3 Role neziskových organizací

V moderních společnostech mají NNO nezastupitelnou roli, přesněji řečeno role. Důležitou rolí je **role participativní**, zde se občané snaží prostřednictvím sdružování v neziskových organizacích vyjadřovat společné zájmy a požadavky a sdružovat se s cílem řešit své společné problémy. Hlavním přínosem je zde především aktivní podílení se na spolurozhodování obcí, krajů, či státu (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

Neméně důležitou rolí je **role servisní**. NNO poskytují služby zejména pro takové skupiny lidí, které své potřeby nemohou uskutečnit jinde. Tuto definici si lze vysvětlit tak, že NNO vyplňují mezeru mezi službami nabízenými státem. Jak již bylo zmíněno, neziskové organizace nejsou nuceny dosahovat zisku, a proto jejich fungování bývá zpravidla velice efektivním. Pozitivním přínosem je také institucionalizace vzájemné pomoci mezi občany například v rámci dobrovolnictví (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

Různé skupiny společnosti prostřednictvím NNO vyjadřují své zájmy a potřeby. Díky své různorodosti nabízí neziskové organizace širokou škálu uspokojování potřeb. Mnohdy nejsou NNO jen alternativou, ale jediným zdrojem řešení problémů občanů (Mansfeldová, Kroupa, 2005).

2.4 Typologie neziskových organizací z hlediska právní subjektivity

Dle Rektoříka (2007) můžeme organizace působící v neziskovém sektoru rozdělit do pěti skupin:

1. **neziskové soukromoprávní organizace** vzájemně prospěšné s globálním posláním vzájemně prospěšné činnosti,

2. **neziskové soukromoprávní organizace** veřejně prospěšné s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti,

3. **neziskové veřejnoprávní organizace** typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávných územních celků s globálním posláním veřejná správa a veřejně prospěšná činnost,

4. **neziskové ostatní veřejnoprávní organizace** s globálním posláním veřejně prospěšná činnost

5. **neziskové soukromoprávní organizace** typu obchodních společností a jim podobných s možností globálního poslání veřejně i vzájemně prospěšné činnosti (Rektořík a kol., 2007).

Jelikož všechny organizace, které tvořily výzkumný vzorek, fungují jako občanská sdružení, uvádíme níže stručný popis pouze tohoto typu NNO.

2.4.1 Občanské sdružení

Občanská sdružení (v dalším textu jen o.s.) se řídí podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona mají občané právo svobodně se sdružovat bez povolení státního orgánu. Zákon se dále nevztahuje na sdružování občanů v politických stranách a politických hnutích, k výdělečné činnosti nebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání, v církvích a náboženských společnostech (Růžičková, 2006).

O.s. vzniká registrací na Ministerstvu vnitra a působí jako právnická osoba. Návrh na registraci podávají nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let. Současně jsou vymezeny stanovy, kde musí být uvedeno sídlo, název, orgány a činnost o.s., zaniká rozhodnutím členů, sloučením s jiným sdružením nebo rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR o jeho rozpuštění (Růžičková, 2006).

2.5 Vize, poslání, funkce a cíle organizací občanské společnosti

Zpracování vize je důležitým krokem pro založení organizace a zároveň i pro uplatnění jejího poslání. Vize by měla hledět do daleké budoucnosti, její definice by měla být krátká a pro každého srozumitelná a měla by popisovat neměnný stav (Rektořík a kol, 2007).

Posláním organizace vyjadřují její představitelé „*smysl, pro který organizaci založili a důvody její existence*“ (Matoušek, 2003). Poslání tedy vyjadřuje definici toho, na co se organizace zaměřuje a jakých předpokládaných užitků chce dosáhnout. Rektořík dále doporučuje, aby bylo poslání výstižné a formulované tak, aby odlišovalo danou organizaci od jiných obdobně zaměřených organizací (Rektořík a kol., 2007).

Cíle NNO jsou odvozeny od poslání a označujeme jimi stav, kterého má být v určitém období dosaženo. Cíle členíme podle funkce na primární a sekundární a dále podle času na cíle dlouhodobé (10-15 let), střednědobé (3-10 let), krátkodobé (pod 3 roky) a operativní (Rektořík a kol., 2007).

3 Problematika předčasného narození

V kapitole je stručně popsána problematika předčasného narození. Je zde vymezen pojem předčasně narozený jedinec a péče o něj. Kapitulu uzavírá neonatologická péče, její vznik a vývoj.

3.1 Vymezení pojmu předčasně narozený jedinec

Předčasné narození dítěte představuje náročnou životní situaci nejen pro dítě samo, ale i pro rodiče, kteří nejsou na svoji rodičovskou roli připraveni.

„Čekání na narození miminka je jedním z nejkrásnějších období v životě každé ženy a současně celé rodiny. Již v průběhu těhotenství se snaží většina nastávajících maminek pro své miminko udělat maximum. Ale i přes důslednou péči může během těhotenství dojít k různým komplikacím, které mohou způsobit, že se vaše představy a sny rozplynou. (Dokoupilová, 2009, s. 26).

Nedonošenost je složitě strukturovaný problém, nepostihuje pouze matku a dítě, ale týká se celé široké rodiny, příbuzných a také odborné i laické veřejnosti. Při řešení tohoto problému je třeba zohlednit hned několik aspektů, mezi které řadíme medicínské, etické, kulturní, psychologické, legislativní, ekonomické a náboženské. Nedonošenost se stává pro dítě i jeho rodiče celoživotním tématem (Dokoupilová, 2009).

Čím dříve dojde k porodu, tím hůře je novorozenec připraven na samostatný život. V současnosti se za hranici přežití udává porod od 24. týdnu. Tito novorozenci jsou extrémně nedonošení, jejich porodní hmotnost je 500 až 700 g a potřebují nepřetržitou péči v centrech k tomu určených (www.emimino.cz).

Jak velkou má miminko šanci na přežití, závisí na tom, jak dlouhé období nitroděložního vývoje má za sebou. Čím kratší bylo toto období, tím bude miminko nezralejší a ocitne se na náročné cestě (Dokoupilová, 2009).

Nezralá miminka lze rozdělit podle týdne těhotenství nebo podle porodní hmotnosti. Pro poporodní adaptaci a následnou péči je důležitější týden těhotenství, který vyjadřuje, jak moc jsou jednotlivé orgány nezralé a jak dlouho může trvat jejich

dozrávání, než porodní hmotnost. Faktory, které ovlivňují předčasný porod, jsou rozmanité (Dokoupilová, 2009).

Podle týdne těhotenství rozděluje Dokoupilová (2009) nezralost na:

- lehká nezralost 36. - 37. týden těhotenství.
- střední nezralost 32. – 35. týden těhotenství.
- těžká nezralost 28. – 31. týden těhotenství.
- extrémní nezralost pod 28. týden těhotenství.

Dokoupilová (2009) ve své knize dělí novorozence podle hmotnosti do čtyř skupin:

- novorozenec s normální hmotností – nad 2500 gramů.
- novorozenec s nízkou porodní hmotností – 1500 – 2500 gramů.
- novorozenec s velmi nízkou porodní hmotností – 1000 – 1500 gramů.
- novorozenec s extrémně nízkou porodní hmotností – pod 1000 gramů.

Dle Dorta se jako nedonošený označuje „*Novorozenec, který je porozen před dokončeným 37. týdnem gravidity. Nedonošený novorozenec je nezralý, a proto pojem nedonošenost a nezralost vyjadřuje prakticky totéž a lze je zaměňovat*“ (Dort, 2004, s. 32).

3.2 Vývoj předčasně narozeného jedince

Miminko přichází na svět vybavené základními reflexy nezbytnými k přežití: dýchání, sání, polykání ale také pohybovým a úchopovým reflexem nebo lekavostí. Je velmi zajímavé sledovat vývoj miminka měsíc po měsíci, nestačíme se divit, co se ten malý človíček za jeden jediný rok naučí a jak se jeho tělo i schopnosti rozvinou.

Vývoj dítěte s vrozeným postižením prochází stejnými fázemi jako vývoj dítěte zdravého, v některých vývojových obdobích ale může smyslové či pohybové postižení limitovat rozvoj určitých kompetencí (Vágnerová, 2008).

U tzv. rizikových dětí je vývoj sledován od nejtělejšího věku „*umožní zachytit eventuální odchylky v raných stádiích vývoje. Je to velice důležité, protože v případě potřeby se zahájí co nejdříve vhodná rehabilitace a stimulace, jež mohou příznivě ovlivnit další vývoj dítěte*“ (Sobotková, 2003, s. 12).

V počátečním období nezralosti se zdravotnický personál snaží udělat maximum pro to, aby nedocházelo ke komplikacím a prognóza vývoje nezralých jedinců byla co nejpríznivější.

Mentální i motorický vývoj dítěte je řízen určitým tempem centrálního nervového systému, který nemůže být urychlen předčasným narozením dítěte na svět. Nelze jednoznačně říci, kdy dítě tuto nezralost dohoní, je to velice individuální.“ (Sobotková, 2003).

Komplikace, které se mohou objevit u jedinců s nízkou porodní hmotností v prvních dnech až týdnech jejich života, mohou ovlivnit jejich další vývoj.

U dětí, u nichž se vyskytly závažnější komplikace v perinatálním období, což bývá zejména u dětí s velmi nízkou porodní hmotností, je potřebné preventivně sledovat jak neurologický vývoj, který je již nyní u nás poměrně běžně sledován tak také vývoj psychologický (Sobotková, 2003).

Peychl ve své knize uvádí, že nedonošené dítě mívá obvykle v prvních měsících větší potřebu spánku, periody bdění mohou být proto kratší. Nedonošené děti také většinou jinak reagují na stimulaci a hraní. Nezralé dítě bývá stimulací dříve unaveno a může reagovat odmítáním a křikem (Peychl, 2005).

Jedním z dalších problémů, které se u předčasně narozených jedinců vyskytují, je nedostatečná činnost termoregulace. Podle Borka je příčinou ztráty tepla velký povrch těla vzhledem k hmotnosti a tenká vrstva podkožního tuku (Borek, 2001).

Hranice pro přežití dítěte se dnes pohybuje okolo 500 g. Snahou všech lékařů je uměle vytvořit podmínky, které budou náhradou za přírodu, tak aby nebyla v pozdějším věku ovlivněna kvalita života jedince a jeho příchod na svět nebyl již od počátku ničím komplikován.

Dle Vágnerové je vývoj každého jedince individuálně specifický a má své jedinečné rysy, které nelze ani u postižených dětí, v rámci nepřiměřené generalizace, přehlížet (Vágnerová, 2008).

Na závěr je nutno dodat, že u většiny předčasně narozených dětí je prognóza dobrá. Předpoklad správného vývoje je zejména u dětí, u kterých v období, kdy dosáhly postkoncepčního věku 40 týdnů, nebyla diagnostikována žádná strukturální poškození mozku a jejichž neurologický stav je normální (Peychl, 2005).

3.3 Neonatologická péče

Neonatologie je lékařský obor zabývající se problematikou nedonošených dětí a především péčí o ně. *„Neonatologie je obor medicíny, který se zabývá péčí o novorozence v široké škále stavů od zdravých donošených novorozenců přes novorozence s vrozenými vývojovými vadami a chorobnými stavy až po extrémně nezralé děti s porodní hmotností kolem 500g“* (Dort, 2004, s. 5).

Neonatologii lze také definovat jako *„podobor pediatrie, který se zabývá péčí o novorozence od zdravých donošených novorozenců přes novorozence s vrozenými vývojovými vadami a chorobnými stavy až po extrémně nezralé děti“* (abecedalekaru.cz).

Jako samostatný medicínský obor začala neonatologie vznikat v padesátých letech 20. století. V České republice se neonatologická péče rozvíjela poněkud pomaleji než v ostatních vyspělých zemích. V roce 1990 byla založena samostatná Česká neonatologická společnost (ČNeoS). Celkem bylo založeno 12 perinatologických center (Fendrychová, 2009).

„Slovem perinatologické vyjadřujeme, že o miminko je pečováno „okolo porodu“. Tedy v těhotenství, za porodu a po porodu. Porodník a neonatolog spolu úzce spolupracují. Řeší různé problémy již před narozením dítěte. Některé stavy lze dobře léčit již před porodem. Například srdeční arytmie, krevní neslučitelnost způsobenou Rh faktorem či některé vrozené vady. Dalším závažným a řešitelným problémem jsou vrozené infekce (včetně HIV)“ (www.novorozencibulovka.cz).

Díky neonatologické péči a rozvoji moderních technologií dnes přežívají i děti s velmi nízkou porodní váhou nebo děti s těžším stupněm postižení.

Česká republika má velmi nízkou novorozeneckou úmrtnost. Častěji však hovoříme o takzvané perinatální úmrtnosti. Ta vyjadřuje, kolik dětí se narodí mrtvých nebo zemře do 7 dnů po porodu. Tato úmrtnost byla u nás v sedmdesátých letech asi 20 promile, nyní se pohybuje na hranici 4 promile, což představuje světovou špičku (www.novorozencibulovka.cz).

Pokrok v neonatologické péči posouvá hranici možné záchrany nezralého novorozence dál, proto přibývá novorozenců s extrémně nízkou porodní váhou. V současné době považujeme za hranici životaschopnosti 24. týden těhotenství. Vedle přežití je důležitým aspektem neonatologické péče též kvalita života dítěte. Neonatologická péče zahrnuje celou rodinu, protože narození extrémně nezralého dítěte znamená velkou a dlouhodobou zátěž pro celou rodinu (abecedalekaru.cz).

Hlavní pracovní náplní odborné neonatologické péče je starost o děti nedonošené, donošené i s vrozenými vývojovými vadami.

Je začleněna do celku perinatologické péče, která propojuje obory porodnictví a neonatologie s cílem zajistit kontinuitu péče o těhotnou ženu, plod a novorozence. Tato interdisciplinární péče vyžaduje těsnou spolupráci porodníků a neonatologů/pediatrů, v níž jsou jednotlivé odbornosti vzájemně nezastupitelné. Základním cílem těchto oborů perinatologie je poskytování vysoce kvalitní péče o těhotné ženy a novorozence opírající se o nejmodernější poznatky vědy, které vedou k medicínským a organizačním opatřením a pozitivně se promítají do kvality celé populace (www.neonatology.cz).

Vědomí odlišnosti vývoje nedonošeného dítěte by nemělo u rodičů přerůst v přesvědčení o trvale zvýšené křehkosti a zranitelnosti dítěte a v hyperprotektivní postoje vůči němu. Obvykle se odlišnosti v chování nedonošence od donošených vrstevníků postupně smažou nejpozději během prvních 2 let života (Peychl, 2005).

4 Metodologie

Následující kapitola se zabývá metodologií výzkumného šetření. Je zde popsán postup při realizaci výzkumu, zvolená výzkumná strategie a výzkumné metody, výzkumný soubor a je stanoven hlavní výzkumný cíl a z něj vycházející dílčí cíle. Popisujeme i způsoby sběru dat a způsoby jejich vyhodnocování.

4.1 Zvolená výzkumná strategie

Vzhledem k hlavnímu výzkumnému cíli práce, který zní „analyzovat fungování organizací na podporu rodin s předčasně narozenými dětmi v České republice“ a s ohledem na povahu výzkumných otázek, byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie. Dle Petruska je „*předmětem kvalitativní metodologie studium běžného, každodenního života lidí v jejich přirozených podmínkách*“ (Petrušek, 1993, s. 129).

Na kvalitativní výzkum lze nahlížet v pozitivní i negativní rovině. Disman uvádí, že kvalitativní výzkum je „*nenumerné šetření a interpretace sociální reality*“ (Disman, 1993, s. 285). Corbinová a Strauss poukazují na to, že jde o povahu výzkumu, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických metod, čímž může docházet k zavádějícím informacím a různorodosti výsledků (Corbinová, Strauss, 1999). Oproti tomu Surynek uvádí, že „*cílem kvalitativního výzkumu není změření jednotlivých parametrů stanovených ukazatelů, ale vytváření adekvátního popisu nebo logické konstrukce celku sociálního a sociálně psychologického jevu*“ (Surynek, 2001, s. 27).

Domnívám se, že v této práci je vhodné využít právě kvalitativní výzkum, protože je důležité porozumět subjektivním názorům respondentů. Také proto, že vycházíme z nenumerných informací.

4.2 Použité výzkumné metody

V kvalitativním výzkumu se používají různé metody, které se mohou i vzájemně doplňovat. Setkáváme se s metodami rozhovoru, pozorování, analýzy dokumentů nebo dotazníku.

Vzhledem k již zmíněnému tématu a cílům předkládané práce byly využity metody dotazníku a analýzy dokumentů.

4.2.1 Dotazník

Vzhledem k povaze informací, které jsme potřebovali získat, bylo využito metody adresného dotazování přesněji řečeno dotazníku. Dotazník je jednou z nejpoužívanějších metod získávání dat. Můžeme ho členit podle jednorázové nebo opakované formy, stupně standardizace, počtu respondentů, osobní či neosobní formou aj. (Surynek, 2001). V práci byl použit dotazník standardizovaný. Je tvoře převážně otázkami otevřenými a doplněn několika otázkami polouzavřenými.

Surynek ve své knize uvádí, že písemné dotazování v organizacích je velmi často používanou metodou pro sběr primárních dat získávaných prostřednictvím výpovědi respondentů, který je využíván v sociologickém i sociálně psychologickém výzkumu (Surynek, 2001). Dle Hendla bývá dotazník s otevřenými otázkami obvykle používán k osvětlení interpretací získaných pozorováním nebo jinými typy dotazování (Hendl, 2005).

Vzhledem k hlavnímu cíli této práce byl sestaven jeden dotazník, který se poté rozeslal do vybraných organizací. Podoba dotazníku je v příloze č. 1 s názvem „*schéma dotazníku s respondenty*.“ V případě získávání dat od zástupců organizací, jejichž sídla jsou umístěna napříč celou ČR, považuji dotazník za vhodně zvolenou metodu a to i přes jisté negativum, které spočívá v nejisté návratnosti.

4.2.2 Analýza dokumentů

Metoda šetření pomocí analýzy dokumentů není tak často používaná jako například pozorování nebo dotazník. Autoři se zmiňují, že existují dva základní druhy dokumentů pro analýzu, jimiž jsou tzv. dokumenty primární a sekundární. Primárními dokumenty rozumíme tzv. dokumenty „z první ruky.“ Jde například o úřední záznamy nebo oficiální protokoly. Za dokumenty sekundární jsou označovány dokumenty, které vznikly zpracováním dat primárních (Surynek, 2001).

Dle Miovského můžeme v užším slova smyslu termín analýza dokumentů chápat jako výzkumnou metodu, která je založena na již existujících materiálech (Miovský, 2006).

Hendl považuje za hlavní výhody rozmanitost dokumentů a okolnost, že data nejsou vystavena působení zdrojů chyb nebo zkreslení, ke kterým dochází například u pozorování, měření nebo rozhovoru (Hendl, 2005).

V našem případě jsme tuto metodu zvolili jako doplňkovou. Pro účely práce byly ze všech organizací použity výroční zprávy za rok 2011 nebo tzv. zprávy o činnosti, které představují stručnější formu výroční zprávy a vyskytují se především v neformálních či nově založených organizacích. Organizace mají zákonnou povinnost vydat tyto dokumenty do 30. června následujícího roku a proto nemohly být použity zprávy z roku 2012. Analýzou dokumentů jsme zjišťovali především informace, které jsou obvykle formulovány v tzv. veřejném závazku, tj. cíle a poslání vybraných organizací. Informace byly zaznamenávány do záznamového archu pro analýzu dokumentů, který je v příloze č. 2.

Definovali jsme dvě základní kritéria pro výběr respondentů. Fungování organizace jako právnické osoby a věnování se předčasněmu či vícečetnému porodu.

4.3 Operacionalizace výzkumného problému

Hlavním výzkumným cílem, který již byl zmíněn výše a pro přehlednost ho zde opětovně uvádíme, bylo „analyzovat fungování organizací na podporu rodin s předčasně narozenými dětmi v České republice.“ Na základě tohoto zvoleného hlavního

výzkumného cíle byly zvoleny následující čtyři oblasti zkoumání, z nichž byly vyvozeny dílčí výzkumné cíle. Těmito oblastmi a jejich a jejich dílčími cíli byly:

1. „Okolnosti vzniku organizace“

- dílčí cíl 1: „zjistit za jakých okolností organizace vznikly“

2 „Financování organizace“

- dílčí cíl 2: „analyzovat způsob získávání financí pro fungování organizace“

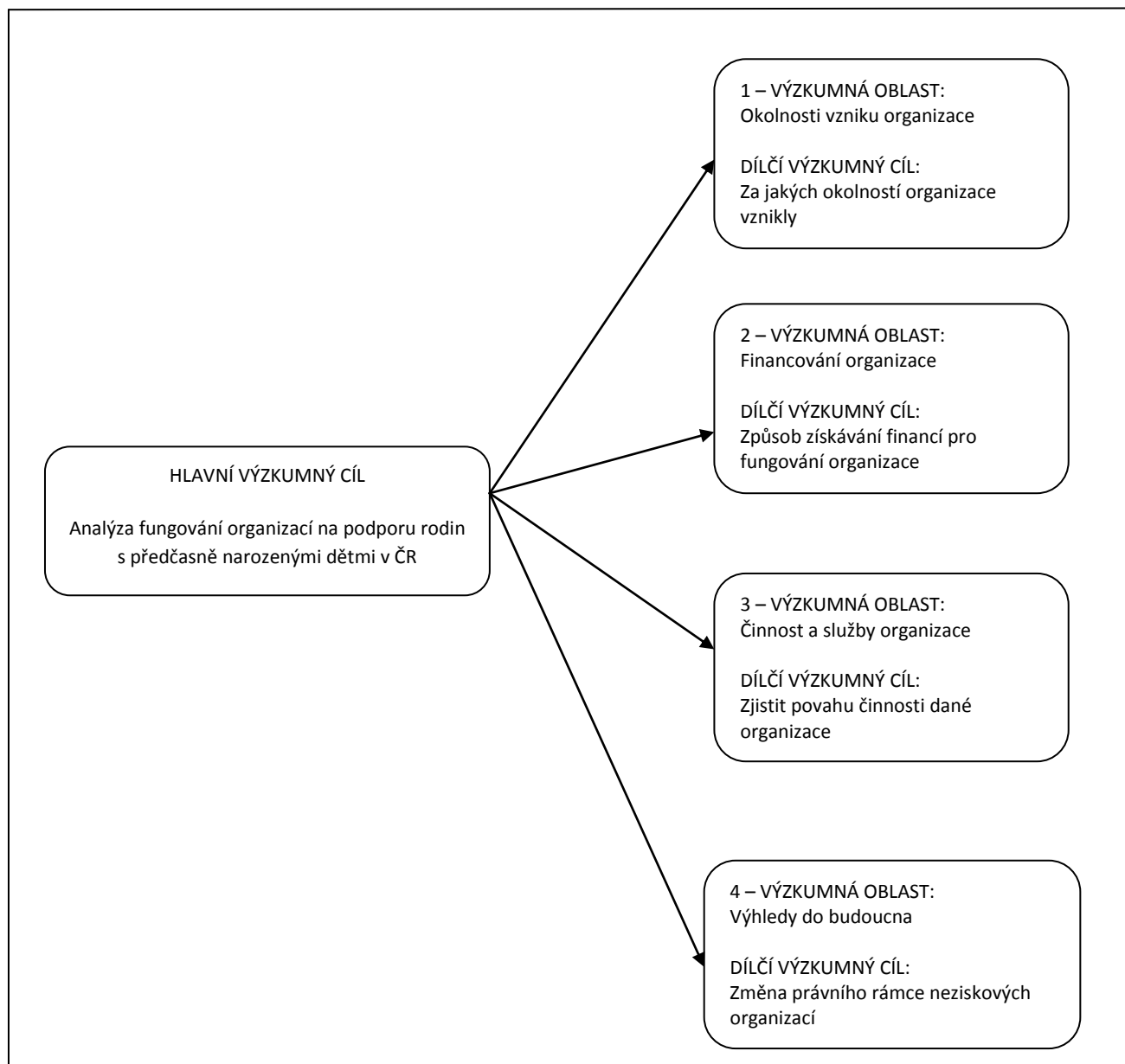
3 „Činnost a služby organizace“

- dílčí cíl 3: „analyzovat povahu činnosti dané organizace“

4 „Výhledy do budoucna“

- dílčí cíl 4: „zjistit chování jednotlivých organizací v souvislosti se změnou občanského zákoníku a s tím souvisejícími změnami jejich právního ukotvení“

Schéma č. 1: Operacionalizace výzkumného problému a cílů práce

Zdroj: Vlastní analýza, 2013

Tabulka č. 1: Schéma otázek dotazníku a výročních zpráv

dílčí cíl 1: „ <i>Za jakých okolností organizace vznikly</i> “	Kdy organizace vznikla?
	Proč jste se rozhodli založit organizaci zabývající se mimo jiné i problematikou předčasného narození?
	Vnímáte tuto problematiku jako opomíjenou?
	Kdo organizaci založil?
	Jak byl spojen s problematikou předčasného či vícečetného porodu?
dílčí cíl 2: „ <i>Způsob získávání financí pro fungování organizací</i> “	Jak velká je Vaše členská základna?
	Platí členové Vaší organizace členské příspěvky?
	Ucházíte se o finanční příspěvky z veřejných zdrojů?
	Ucházíte se o finanční příspěvky ze soukromých zdrojů?
	Kdo z organizace se financováním zabývá?
dílčí cíl 3: „ <i>Zjistit povahu činnosti dané organizace</i> “	Jaké služby či svépomoc aktivně Vaše organizace nabízí?
	Spolupracuje Vaše organizace s dobrovolníky?
	Využíváte pomoci dobrovolníků?
	Jsou všechny Vaše služby bezplatné?
	Co nabízíte členům, kteří aktivně nevyužívají Vámi poskytovaných služeb?
dílčí cíl 4: „ <i>Změna právního rámce neziskových organizací</i> “	Vnímáte změnu občanského zákoníku jako pozitivní či negativní?
	Jak platnost nového občanského zákoníku ovlivní fungování Vaší organizace?
	Jak a kdy se bude Vaše organizace transformovat?
<i>Výroční zprávy</i>	Jaké jsou cíle a poslání Vaší organizace?

Zdroj: Vlastní analýza, 2013

4.4 Výzkumný soubor

Vymezení výzkumného souboru je jednou z důležitých částí výzkumu. Podle Surynka je potřeba jasně vymezit populaci, která bude pro výzkumné účely použita a zároveň bude objektem zkoumání. Současně se musí stanovit charakteristiky, které má sledovaný soubor splňovat, aby mohl být označen jako nositel zkoumaných jevů (Surynek, 2001).

Vzhledem ke stanovenému hlavnímu cíli této práce a také k cílům dílčím tvořili skupinu respondentů statutární zástupci nebo ředitelé konkrétních organizací. Výzkumný soubor tvořily organizace Nedoklubko, o.s., Českomoravská asociace klubů dvojčat a vícerčat a Centrum pomoci rodinám s vícerčaty Klub dvojčat a vícerčat, o.s. Poslední jmenovaná organizace může dle svých stanov sdružení zakládat pobočky jak se samostatnou právní subjektivitou, tak i bez samostatné právní subjektivity. Pobočky fungují na celém území ČR. Výzkumné šetření bylo prováděno pouze u klubů, které toho času měly samostatnou právní subjektivitu a které reagovaly na výzvu vyplnit dotazník. V tomto případě se jednalo o kluby Klub dvojčat a vícerčat Plzeň, o.s. a Klub dvojčat a vícerčat Morava, o.s.

4.5 Sběr dat

Dotazník byl uložen na internetových stránkách www.ulozto.cz. Všechny organizace byly, pomocí elektronické komunikace informovány o uložení dotazníku a požádány o jeho vyplnění. Sběr dat probíhal v měsících duben až květen 2013.

S využitím elektronické komunikace proběhla i analýza dokumentů. Organizace byly formou e-mailu požádány o zaslání svých výročních zpráv za poslední rok, tj. 2011.

4.6 Způsoby vyhodnocování získaných dat

Dalším důležitým krokem ve výzkumném šetření bylo určení způsobu, jak získaná data vyhodnocovat. V této práci jsme data hodnotili pomocí tzv. kódování. Tento proces je založen na rozebrání získaných dat, které se následně skládají novými způsoby (Strauss, Corbinová, 1999).

Kódování je dle autorů možno dělit na 3 druhy: otevřené kódování, axiální kódování a selektivní kódování. Všechny 3 typy se mohou, ale nemusí používat odděleně. Pomocí otevřeného kódování se údaje rozloží a je jim přiřazeno označení. Otevřené kódování má několik způsobů, jak jej lze použít. Stěžejní pro tento způsob je držení se cíle, kterým je tematické rozkrytí textu (Hendl, 2005).

V této práci byly všechny získané informace rozebrány a vzájemně porovnávány tak aby se dosáhlo stanoveného cíle. Podrobně jsou rozepsány v kapitole výsledky.

5 Výsledky

Kapitola se věnuje popsání výsledků výzkumného šetření, které jsou rozděleny dle stanovených výzkumných oblastí.

Cílem výzkumných metod bylo zjištění informací vedoucích k naplnění stanovených dílčích cílů popsaných v předcházející kapitole. Využitím metody dotazníku jsme získali odpovědi na předem stanovené otázky. Výsledky dotazníku jsou rozděleny podle jednotlivých otázek a respondentů. Informace získané analýzou dokumentů jsou uvedeny dle jednotlivých dotázaných organizací.

Výzkumného šetření se zúčastnili čtyři respondenti. Jak již bylo zmíněno výše, byly osloveny konkrétní organizace, které se věnují problematice předčasného narození či jsou s problematikou předčasného porodu často konfrontovány (organizace dvojčat a vícčrat). Využitím elektronické komunikace bylo zjištěno, že Centrum pomoci rodinám s vícčraty Klub dvojčat a vícčrat, o.s. má na území ČR celkem 6 poboček se samostatnou právní subjektivitou. Zbylých více než 40 poboček funguje jako svépomocná uskupení, často při mateřských centrech v dané lokalitě. Z klubů se samostatnou právní subjektivitou se šetření zúčastnily 2 pobočky, ostatní kluby nereagovaly nebo se omluvily pro nedostatek času.

5.1 Charakteristika organizací

Níže jsou uvedeny informace získané analýzou dokumentů tedy cíle a poslání organizací. Jak již bylo zmíněno, využili jsme výročních zpráv za poslední rok tj. 2011. Pro přehlednost jsou informace uvedeny u každé organizace jednotlivě.

Nedoklubko, o.s.

„Posláním občanského sdružení Nedokoubko, o.s. je podpora předčasně narozených dětí a jejich rodin, hájení a pomoc v prosazování jejich zájmů v celé České republice. Abychom mohli plnit naše cíle, spolupracujeme i s dalšími evropskými rodičovskými organizacemi podobného zaměření. Rádi bychom co nejvíce snížili dopad

předčasného porodu na dítě, matku a celou rodinu včasnou intervencí a psychosociální pomocí“ (Výroční zpráva Nedoklubko, o.s., 2011, s. 4).

Klub dvojčat a vícčat Plzeň, o.s.

„Posláním Klubu dvojčat a vícčat Plzeň je nabízet pomoc a podporu rodinám s dvojčaty a vícčaty, které se cítí znevýhodněny v sociálním začlenění způsobeným jejich speciálními potřebami, souvisejícími s výchovou a vzděláváním dvojčat a vícčat. Prostřednictvím aktivit, které vyvíjíme, usilujeme o to, aby se rodiny s dvojčaty a vícčaty staly součástí svého přirozeného sociálního prostředí.“

Klub dvojčat a vícčat Morava, o.s.

- 1. povzbuzovat a podporovat rodiče dvojčat a vícčat*
- 2. zvyšovat veřejnou a odbornou informovanost o speciálních potřebách rodin s dvojčaty a vícčaty*
- 3. poskytovat informace a publikace o dvojčatech a vícčatech*
- 4. iniciovat vzdělání a podporovat výzkum potřeb rodin s dětmi z vícečetných porodů*
- 5. založit a rozvíjet síť s místní, oblastní a celorepublikovou působností*
- 6. navazovat, udržovat a rozšiřovat spojení s ostatními světovými organizacemi věnující se potřebám dvojčat a vícčat*
- 7. poskytovat a rozvíjet podmínky k dosažení výše uvedených cílů*

Českomoravská asociace klubů dvojčat a vícčat

- 1. podpora rodin s dvojčaty a vícčaty, zvyšování informovanosti o speciálních potřebách rodin s dětmi z vícečetných porodů a rozvoj sítě Klubů dvojčat a vícčat na území České republiky*
- 2. vytváření všech podmínek a aspektů v oblasti kvalitativního i kvantitativního rozvoje poskytování informací rodinám s dvojčaty a vícčaty a jejich prosazování vůči orgánům státní správy*

3. *předkládání námětů a doporučení ke koncepcím všech zákonů, vyhlášek a aktivit, které se mohou dotýkat oblasti potřeb rodin s dětmi z vícečetných porodů v České republice*

5.2 Výzkumná oblast 1 „Okolnosti vzniku organizace“

V této oblasti bylo dílčím cílem zjistit „*za jakých okolností organizace vznikly.*“

První otázkou jsme se snažili zjistit rok vzniku organizací. Z organizací zařazených do výzkumného souboru první organizací, která vznikla na území ČR, byla organizace Nedoklubko, o.s., která funguje již od roku 2002, následně vznikla Českomoravská asociace Klubů dvojčat a vícěrčat, jejíchž služeb lze využívat od roku 2003. Třetí organizací je Klub dvojčat a vícěrčat Morava, o.s., které bylo založeno v roce 2010, o rok později byl založen Klub dvojčat a vícěrčat Plzeň, o.s.

V druhé otázce jsme zjišťovali důvod založení organizací. Všechny čtyři dotázané organizace se shodly na tom, že problematika předčasného či vícečetného porodu je stále velmi opomíjena. Dokazuje to tato výpověď jednoho ze zástupců organizací: „*vlastní zkušenost, potřeba rozšiřování informací, které chyběly, nedostatek organizací zabývajících se problematikou dvojčat a vícěrčat, mezi něž patří i děti předčasně narozené.*“ Klub dvojčat a vícěrčat Morava, o.s. jako další důvod vzniku uvádí chybějící organizace věnující se této problematice na Moravě.

Další otázka byla směřována opět k problematice předčasného narození, cílem bylo zjistit, zda ji organizace považují za opomíjenou a případně proč. I zde se všechny čtyři organizace shodly. Domnívají se, že problematika opomíjená rozhodně je. Péče o předčasně narozené děti je stále na vzestupu, ale menší rozvoj je zaznamenáván u pomoci matkám či rodinným příslušníkům, o čemž vypovídá i následující výpověď jednoho z respondentů „*Ano, po lékařské stránce je vše OK, péče nadstandardní, technika a lékařské zkušenosti jsou na velmi vysoké úrovni... a daleko za tím je péče o rodiče jako lidi, absolutně chybí podpora, pomoc, empatie, čas, porozumění, pochopení, rodiče jsou abnormálně zranitelní a také dle zkušeností v 90% zranění přístupem odborného personálu.*“ Další ze zástupců organizací sdělil: „*Zejména problematiku*

předčasně narozených dvojčat považují za opomíjenou. Pokud např. je jedno z dvojčat propuštěno dříve domů, jedno z dvojčat je postižené, dojde k úmrtí jednoho z dvojčat, apod. Nikdo se nezabývá problematikou psychiky matky v těchto případech.“

Předposlední a poslední otázka v této výzkumné oblasti se týkala přímo zakladatele organizace a jeho propojení s předčasným či vícečetným porodem.

Jak se již předem lze domnívat, maminky, které si prošly porodem v řádném termínu a bez komplikací, nemají potřebu zakládat organizace a sdružovat se. Tento předpoklad se potvrdil. Zakladatelkami organizací, které se do výzkumného šetření zapojily, byly vždy ženy, které si prošly buď předčasným, nebo vícečetným porodem. U jedné z organizací se na jejím založení podílela i bezprostřední rodina (manžel dotyčné ženy).

Ze zjištěných informací je patrné, že organizace vznikly poměrně v nedávné době a lze předpokládat, že i nadále se jejich počet a členská základna bude zvyšovat. Zakladatelkami byly matky, které zpočátku pořádaly jen nepravidelná setkávání s dalšími maminkami, jejichž cílem byla vzájemná pomoc.

5.3 Výzkumná oblast 2 „Financování organizace“

V této oblasti jsme se zaměřili na financování organizací. Dílčím cílem bylo *„analyzovat způsob získávání financí pro fungování organizací.“*

První otázka spadající pod tuto oblast směřovala k počtu členů. Zde se samozřejmě odpovědi velmi lišily. Největší členskou základnu má organizace působící v Olomouci, v jejíž databázi je registrováno okolo 300 členů, poté následuje Klub dvojčat a vícčat Plzeň, který čítá 30 aktivních členů a 30 členů, kteří se příležitostně účastní akcí a setkání. Odpověď další dotázané organizace: *„Platících členů 30 a cca 30 dobrovolníků podílejících se aktivně na projektech.“* Poslední organizace, fungující na Moravě registruje 7 členů, ale jak vyplývá z odpovědi, služeb zde využívají převážně nečlenové organizace.

Následující otázka se týkala členských příspěvků a jejich velikosti případně jiného přispívání na chod organizace. Zde jsou odpovědi také rozdílné. První respondent

žádné členské příspěvky nevybírání, platí se zde pouze konkrétní aktivity či projekty. Další dotázaný využívá především dobrovolnické činnosti. Pomoc dobrovolníků využívá i další organizace, pouze předporodní kurzy jsou zpoplatněny. Poslední respondent vybírá roční poplatek 350 Kč.

Třetí otázka zjišťovala, zda se organizace ucházejí o příspěvky z veřejných zdrojů, popřípadě jakých. Zde odpověď dvou respondentů zněla ano a zbylí dva respondenti odpověděli ne. První respondent, který se o příspěvky uchází, vypověděl takto: „*Státní dotace od MPSV, evropské dotace z ESF a Visegrad fund.*“ Podobně odpovídal i druhý respondent: „*Z MPSV, z obce Olomouc a Olomouckého kraje.*“

Předposlední otázka v této výzkumné oblasti směřovala k získávání příspěvků ze soukromých zdrojů. Zde kromě jedné organizace všichni odpověděli shodně, že ano. Tento respondent se neuchází o příspěvky z důvodu nedostatku času a lidí. Ostatní tři respondenti se uchází o příspěvky z různých soukromých zdrojů. První respondent požádal v roce 2012 poprvé o nadační příspěvek z Nadace ČEZ, další dotázaný využívá firemních darů a grantů a poslední organizace dostává příspěvky od ČSOB, GE Money Bank a sponzorů.

Poslední otázka zjišťovala, kdo z organizace se financováním zabývá. Oblast financování je velmi důležitým úkolem pro chod a fungování organizace. Každá organizace si stanovuje sama, kdo bude mít finance na starosti. I zde tedy byly odpovědi odlišné. U prvního dotázaného se o finance stará výbor sdružení, u druhého respondenta ředitelka organizace, u třetího respondenta má na starosti finance předseda výkonného výboru a fundraiser a u poslední organizace se oblastí financí zabývá statutární zástupce.

Z uvedených výpovědí vyplývá, že každá organizace má své členy a klienty, kteří poskytovaných služeb aktivně využívají, počet členů i klientů neustále stoupá. Můžeme též konstatovat, že téměř všechny dotázané organizace využívají příspěvků ze soukromých i veřejných zdrojů a jejich fungování je založeno především na dobrovolnické činnosti.

5.4 Výzkumná oblast 3 „Činnost a služby organizace“

„Zjistit povahu činnosti dané organizace.“ Takto byl definován dílčí cíl další výzkumné oblasti.

Úvodní otázka třetí oblasti se týkala služeb, které organizace poskytují. Každá organizace nabízí širokou škálu služeb, kterých lze využít. Někteří mají nabídku širší jiní o něco užší. Služby, které organizace nabízejí, jsou velmi totožné. Jedná se především o poradenství, pravidelná setkávání či jednorázové akce. První z dotázaných poskytuje velmi široké využití služeb: „1. projekt Asistent do rodiny (největší projekt), 2. venkovní srazy s dětmi, 3. klubová činnost ve spřáteleném dobrovolnickém centru (1x14 dní, 1 za měsíc dopoledne a 1 za měsíc odpoledne), 4. pravidelná setkání duo-maminek v kavárně Kačaba, internetové sdílení informací, radostí a starostí skrze uzavřenou facebookovou skupinu dvojky_plzen. Nové členy z řad dvojčatových rodin přijímáme.“ Podobnost nabízených služeb dokazuje výpověď dalšího respondenta „Poskytujeme poradenství (psychologické, laktační, sociálně-právní, kariérové), pravidelná setkávání rodin s vícerčaty, pravidelná setkávání bez dětí, jednorázové akce, internet, poradenství, půjčovna specifických potřeb pro rodiny s vícerčaty, knihovna, laktační pomůcky, spolupráce s odborníky (vzděláváme je v problematice rodin s vícerčaty), spolupráce s médii (upozorňování na složitou situaci rodin s vícerčaty).“

Odpovědi na dotaz zda organizace pracují s odborníky, byly ve všech případech zodpovězeny kladně, tedy slovem ano. První organizace pracuje s fyzioterapeuty a pracovníky neonatologického centra FN Plzeň a Gynekologicko-porodnické kliniky. Další respondent využívá služeb těchto odborníků „LALI, MAMILA, s psychology (Česká psychologická společnost), pedagogy (RVP) i lékaři (doc. MUDr. Pařízek, apod.).“ Širokou nabídku služeb poskytuje další dotázaný, který nabízí využití neonatologů, pediatrů, neurologů, psychologů, sociálních pracovníků, gynekologů, porodních asistentek, laktačních poradkyň a v neposlední řadě také služeb právníka. Především služeb odborných lékařů využívá také poslední organizace.

Další otázka směřovala ke spolupráci s dobrovolníky. Organizace se bez pomoci dobrovolníků téměř neobejdou. Jak již bylo zmíněno výše, vzhledem k velké škále

poskytovaných služeb a aktivit se každá „ruka“ hodí. Odpověď všech organizací tedy podle předpokladů zněla ano.

Předposlední dotaz se týkal zpoplatnění služeb. Tři ze čtyř dotázaných respondentů odpověděli ano. Všechny tři organizace poplatky za některé služby vybírají, ale pouze symbolické. Jedná se například o předporodní kurzy, knihovnu nebo přednášky či semináře.

Poslední dotaz směřoval ke službám pro neaktivní členy. Zde byly odpovědi velmi krátké, všechny organizace nabízí služby všem a záleží jen na nich, co si vyberou.

V této oblasti jsme shrnuli, jaké služby organizace nabízejí. Ze získaných informací je patrné, že dotázaní se snaží poskytovat co nejširší rozpětí služeb a vyhovět všem požadavkům klientů, zároveň téměř všechny služby poskytují bezplatně. Jedná se především o služby z oblasti medicíny, pedagogiky nebo psychologie.

5.5 Výzkumná oblast 4 „Výhledy do budoucna“

Všechny otázky v této oblasti směřovaly ke změnám nového Občanského zákoníku, který má nabýt účinnosti od 1.1. 2014. Dílčí cíl byl stanoven takto *„zjistit chování jednotlivých organizací v souvislosti se změnou občanského zákoníku a tím související změnou jejich právního ukotvení.“*

První otázka, která byla dotázaným položena, se týkala právě změny Občanského zákoníku, zda ji organizace vnímají jako pozitivní či negativní. Takto se k otázce vyjádřil první respondent *„Negativní - pro nás moc administrativy, velké změny, už tak bojujeme s nedostatkem času a lidí na fungování organizace, toto je další práce navíc - současně chápou, proč byla nutná změna a určitě až to budeme mít hotové vše, bude to jen k dobru - věřím a doufám v to, ale čeká nás spousta pro nás úplně nových úkolů, což zneprůjemní na určitou dobu chod organizace.“* Od začátku pozitivně vnímá tuto změnu další dotázaný *„Ve skrze pozitivní, pouze administrativně náročnou. Vážně uvažujeme o přeměně na o.p.s. ještě v roce 2013.“* Podobný názor má i další respondent *„Vnímáme ji jako pozitivní - umožní lepší identifikaci NNO a jejich činnosti. Mnoho o.s. v současné době nepracuje pouze pro své členy a mnoho z nich je již nyní*

na komerční úrovni.“ Pouze jedna organizace zatím nemá ani pozitivní ani negativní názor.

Na dotaz jak platnost nového Občanského zákoníku ovlivní fungování organizace, odpovídaly organizace takto „*Naše organizace se na plánované valné hromadě bude transformovat do obecně prospěšné společnosti (dále o.p.s.)*..“ Další dotázaný vypovídal takto „*Velmi. o.p.s. se řídí jinou právní úpravou a její správa je náročnější. Vyžaduje značné kapacity, větší než-li má v současnosti o.s. či do budoucna plánovaný spolek*.“ Třetí respondent se vyjadřuje k dotazu následovně „*Bude nutné oslovit vhodné kandidáty do správní a dozorčí rady, budou nutné nové administrativní úkony, které jsme dříve nedělali, jinak chod naší organizace nijak neovlivní (snad jen pokud by byly změny ve financování ze státní správy, čehož se většina NNO oprávněně bojí, co bude a jaké to celé bude*.“ Poslední organizace okomentovala dotaz slovy „*Budeme muset změnit status*.“

Poslední otázka zjišťovala, na jakou instituci se organizace transformuje a v jakém časovém rozmezí tuto změnu plánují. Z uvedených odpovědí vyplývá, že organizace si ještě nejsou úplně jisti, jak a v co se budou transformovat. Všechny čtyři organizace tak v každém případě učiní do konce roku 2013. Shodly se také na tom, že pravděpodobně budou fungovat jako o.p.s.

6 Shrnutí výsledků

V předcházející kapitole byly sumarizovány výsledky výzkumného šetření. Tato kapitola bude interpretovat získané informace vzhledem ke zvoleným oblastem a cílům stanoveným na začátku této práce.

Výzkumný soubor tvořily 4 organizace zabývající se problematikou předčasného či vícečetného porodu, které fungují jako právnické osoby. Jednalo se o Nedoklubko, o.s., Českomoravská asociace klubů dvojčat a vícěrčat, Klub dvojčat a vícěrčat Plzeň, o.s. a Klub dvojčat a vícěrčat Morava, o.s. Na území ČR je ve skutečnosti takových organizací celkem devět. Všechny ostatní (dalších cca 40) fungují jako svépomocná uskupení, která nemají samostatnou právní subjektivitu a jsou založená na nepravidelném setkávání a vzájemné pomoci. Z výpovědí těchto organizací bylo zřejmé, že je založily rodiče dvojčat, vícěrčat či předčasně narozených dětí, ale postupem času většina z nich zaniká z důvodu nezájmu, nedostatku času či odrostlých dětí. Jako výzkumné metody byly zvoleny dotazník a analýza dokumentů.

První oblast „okolnosti vzniku organizace“ měla za dílčí cíl zjistit „*za jakých okolností organizace vznikly.*“ Již podle roku vzniku je vidět, že organizace zabývající se touto problematikou zde nepůsobí příliš dlouho. Vzhledem k častěji se vyskytujícím předčasným porodům lze předpokládat, že vznik dalších organizací věnující se tomuto tématu se bude nadále zvyšovat. Obecně lze říci, že organizace zabývající se touto problematikou zakládají osoby, kterých se toto téma přímo dotklo. Lidé, kteří se s tímto tématem neseťkali, nepovažují za důležité zakládat či podporovat tyto organizace. Současně by se mělo také zapracovat na rozšíření informací mezi širokou veřejností.

K oblasti „financování organizace“ se vztahoval dílčí cíl znějící „*způsob získávání financí pro fungování organizace.*“ Zde byly odpovědi velmi individuální. Každá organizace se samozřejmě snaží zajistit co nejlepší finanční zázemí pro své fungování. Velikost zdrojů se též odvíjí od činnosti a velikosti organizace. Z uvedených odpovědí jednotlivých občanských sdružení vyplynulo, že členství je kromě jedné bezplatné. Organizace se snaží získávat finance především ze soukromých zdrojů, které tvoří sponzorské dary či sbírky. Dvě ze čtyř dotázaných využívají také veřejných

zdrojů. Z důvodu omezených veřejných rozpočtů dnes klesá veřejná podpora a naopak roste úloha tzv. samofinancování. O finanční stránku a zajišťování chodu se v každé organizaci stará osoba či okruh osob k tomu určených.

Oblast „činnost a služby organizace“ si specifikovala cíl „*analyzovat povahu činnosti a poskytovaných služeb.*“ Ze získaných informací lze usuzovat, že organizace zajišťují velmi širokou nabídku služeb. Každá organizace má jinak velkou nabídku, která se odvíjí od jejích možností. Ve všech organizacích lze využít odborníků z řad lékařů, kteří jsou připraveni jak matce, tak i členům rodiny pomoci. Všichni shodně pravidelně pořádají setkání či různé akce. Tímto se snaží rodiny, které si prošly předčasným narozením či vícečetným porodem sdružovat a poskytnout jim co nejvíce informací. Vlivem pokročilé doby a narůstajícím civilizačním problémům organizace využívají pomoci dobrovolníků. Platby za některé poskytované služby jsou spíše na symbolické úrovni. Cílem organizací není na poskytovaných službách vydělávat, ale poskytnout svým členům co nejlepší zázemí a pomoc.

Poslední oblast „výhledy do budoucna“ zjišťovala „*změnu právního rámce neziskových organizací.*“ Všechny otázky položené v této oblasti byly zaměřeny na budoucnost v souvislosti s platností nového Občanského zákoníku. Zde se odpovědi mírně rozcházel. Názory na změny, které Občanský zákoník stanovuje, jsou rozporuplné. Z uvedených odpovědí vyplývá, že organizace zatím až tak úplně nevědí co od změny čekat ve skrze jí ale hodnotí jako pozitivní. Negativum, které zde shledávají je hlavně náročnější administrativní a správa organizace. Zatím ještě nemají jasné stanovisko, na jakou instituci se transformují, ale zatím se všechny dotázané organizace nejvíce přiklánějí k obecně prospěšné společnosti.

Základním výzkumným cílem bylo „*analyzovat činnost organizací na podporu rodin s předčasně narozenými dětmi v České republice.*“ Tento hlavní výzkumný cíl, byl díky dílčím výzkumným cílům, jejich výzkumným metodám a stanoveným výzkumným otázkám naplněn. V této práci byla podrobně rozebrána a popsána činnost čtyř organizací věnující se problematice předčasného či vícečetného porodu.

Závěr

V sociálním státě, kterým Česká republika beze sporu je, hrají nestátní neziskové organizace velmi důležitou roli.

Ve své bakalářské práci jsem se snažila touto problematikou zabývat. Chtěla jsem zjistit, kolik takových organizací na našem území funguje, pátrat po důvodech jejich vzniku, zabývat se oblastí financování i výhledy do budoucna. V teoretických kapitolách práce jsem se snažila popsat fungování a problémy občanského sektoru, do kterého právě tyto organizace spadají, podrobněji rozepsat principy vzniku a chodu neziskových organizací a v neposlední řadě se také dotknout problematiky předčasného narození, definovat stěžejní pojmy a popsat povahu a pozadí péče, která se předčasně narozeným dětem a jejich rodinám v ČR dostává. Pevně věřím, že i nadále budou vznikat organizace na podporu předčasně narozených jedinců a současně se bude minimalizovat riziko předčasného porodu. Též věřím, že i kvalita péče o tyto jedince se bude zvyšovat. Každému by měla být poskytnuta stejná šance na život.

Vyhodnocení této práce bude organizacím předáno. Doufám, že výstupy z výzkumného šetření budou organizacím k užítku a budou z nich moci čerpat při realizaci dalších aktivit a poskytování služeb.

Práci shledávám sama pro sebe velmi užitečnou, neboť jsem díky ní pronikla hlouběji do problematiky občanského sektoru, prostředí neziskových organizací i do problematiky předčasného narození. Nahlédnutí „pod pokličku“ konkrétních neziskových organizací pro mě bylo přínosem asi největším.

Resumé

Hlavním tématem této bakalářské práce byla analýza organizací, zabývajících se problematikou předčasně narozených dětí. Teoretická část byla rozčleněna do několika kapitol, které se zabývají problematikou občanského sektoru, neziskových organizací a péčí o předčasně narozené jedince.

V praktické části byla popsána metodologie výzkumného šetření. Výzkumná část pak byla přímo zaměřena na analýzu organizací. Šetření bylo prováděno za využití dvou výzkumných metod – dotazníku a analýzy dokumentů, na jejichž základě byly zjištěny důvody vzniku organizací, jejich financování, činnost a poskytované služby a také výhledy do budoucna.

Summary

The main topic of this bachelor thesis was to analyze the organizations dealing with prematurely born babies. The theoretical part is divided into several chapters that deal with civil sector, non-profit organizations, and the care of prematurely born individuals.

In the practical part describes the methodology of the research. The research part was directly focused on the analysis of organizations. The survey was conducted using two research method – a survey and analysis of documents on the basis of the identified reasons for the organization, financing, activities and services, as well as future prospects.

Seznam schémat a tabulek

Schéma č. 1: Operacionalizace výzkumného problému a cílů práce.....27

Tabulka č. 1: Schéma otázek dotazníku a výročních zpráv.....28

Seznam příloh

Příloha 1: Schéma dotazníku s respondenty

Příloha 2: Záznamový arch pro vedení analýzy dokumentů

Použitá literatura

1. BAČUVČÍK, Radim. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM, 2011, ISBN 978-80-87500-01-9.
2. BOREK, Ivo. *Vybrané kapitoly z neonatologie a ošetrovatelské péče*. 2. dopl. vyd. Brno: IDVPZ, 2001, ISBN 80-701-3338-4.
3. DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 1993, ISBN 80-706-6822-9.
4. DOKOUPILOVÁ, Marie. *Narodilo se předčasně: průvodce péčí o nedonošené děti*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, ISBN 978-807-3675-523.
5. DORT, Jiří. *Ošetrovatelské postupy v neonatologii*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2011, ISBN 978-807-0439-449.
6. FENDRYCHOVÁ, Jaroslava. *Vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče v pediatrii: příručka pro uživatele*. Vyd. 1. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009, ISBN 978-807-0134-894.
7. HARTL, Pavel. *Komunita občanská a komunita terapeutická: základní teorie, metody a aplikace*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997, ISBN 80-858-5045-1.
8. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., Praha: Portál, 2005, ISBN 978-80-7367-485-4.
9. MANSFELDOVÁ, Zdenka a Aleš KROUPA. *Participace a zájmové organizace v České republice: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2005, ISBN 80-86409-53-9.
10. MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 2003, ISBN 80-717-8548-2.
11. MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 1999, ISBN 80-7263-343-0.
12. MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Grada, 2006, ISBN 80-247-1362-4.

13. NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika a řízení neziskových organizací (zejména nevládních organizací): základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Oeconomica, 2004, ISBN 80-245-0792-7.
14. PETRUSEK, Miloslav. *Teorie a metoda v moderní sociologii: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Univerzita Karlova, 1993, ISBN 80-706-6799-0.
15. PEYCHL, Ivan. *Nedonošené dítě v péči praktického a nemocničního pediatra*. 1. vyd. Praha: Galén, 2005, ISBN 80-726-2283-8.
16. PŘÍHODOVÁ, Alice. 2004. Koncept komunity v komunitní sociální práci. *Sociální práce: Časopis pro teorii, praxi a vzdělávání v sociální práci*. ISSN 1213-624.
17. REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-3006-6.
18. REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5.
19. SOBOTKOVÁ, Daniela a Jaroslava DITTRICHOVÁ. *Narodilo se s problémy a co bude dál?*. Praha: Grada, 2003, ISBN 80-247-0398-X.
20. SURYNEK, Alois. *Základy sociologického výzkumu*. 1.vyd. Praha: Management Press, 2001, ISBN 80-726-1038-4.
21. STRAUSS, Anselm a Juliet CORBINOVÁ. *Základy kvalitativního výzkumu: Postupy a techniky metody zakotvené teorie* Přel. S. Ježek. 1.vyd. Boskovice: Albert, 1999, ISBN 80-858-3460-X.
22. ŠKARABELOVÁ, Simona a Jaroslava DITTRICHOVÁ. *Marketing ve veřejném sektoru*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, ISBN 978-802-1042-926.
23. VÁGNEROVÁ, Marie a Jaroslava DITTRICHOVÁ. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2004, ISBN 80-717-8802-3.

Internetové zdroje

Neonatologie [online] Nemocnice na Bulovce, [cit.26. červen 2013].

Dostupné na www: <http://www.novorozencibulovka.cz/o-neonatologii/>

Nedonošený novorozenec [online] eMimino.cz, [cit.26. červen 2013].

Dostupné na www: <http://www.emimino.cz/encyklopedie/nedonoseny-novorozenec/>

Neonatologie [online] Abeceda lékařů, [cit. 26.červen 2013]. Dostupné na www:

<http://abecedalekaru.cz/obor/neonatologie/>

Informace pro odborníky [online] Česká neonatologická společnost, [cit. 27.červen 2013]. Dostupné na www: <http://www.neonatology.cz/pro-odbornou-verejnost>

www.nedoklubko.cz

www.dvojcata-asociace.cz

www.dvojcata.net

www.dvojcata-plzen.bluefile.cz

www.dvojcata.org.

Přílohy

Příloha č. 1: Schéma dotazníku s respondenty

Dobrý den, jmenuji se Kateřina Křížová a jsem studentkou 3. ročníku ZČU FPE v Plzni, obor Sociální práce. Název mé bakalářské práce je "Analýza fungování organizací na podporu rodin s předčasně narozenými dětmi v ČR."

Chtěla bych Vás touto cestou požádat o pomoc. Po kliknutí na níže uvedený odkaz se Vám zobrazí dotazník. Jeho vyplnění by mi velmi pomohlo získat důležité informace, které budou dále zpracovány a využity k dosažení cíle mé práce.

1) oblast „Okolnosti vzniku organizace“

- Kdy organizace vznikla? (rok)
- Proč jste se rozhodli založit organizaci zabývající se mimo jiné i problematikou předčasně narození?
- Vnímáte tuto problematiku jako opomíjenou? Pokud ano, proč?
- Kdo organizaci založil?
- Jak byl spojen s problematikou předčasně či vícečetného porodu?

2) oblast „Financování organizace“

- Jak velká je Vaše členská základna? (Počet členů)
- Platí členové Vaší organizace členské příspěvky? Pokud ano, jak velké? Případně přispívají-li členové na chod organizace i nějak jinak?
- Ucházíte se o finanční příspěvky z veřejných zdrojů? Z jakých?
- Ucházíte se o finanční příspěvky ze soukromých zdrojů? Z jakých?
- Kdo z organizace se financováním zabývá?

3) oblast „Činnost a služby organizace“

- Jaké služby či svépomoc aktivně Vaše organizace nabízí a která z nich Vaši organizaci charakterizuje?
- Spolupracuje Vaše organizace s odborníky? S jakými?
- Využíváte pomoci dobrovolníků?
- Jsou všechny Vaše služby bezplatné? Pokud ne, které jsou zpoplatněné?
- Co nabízíte členům, kteří aktivně nevyužívají Vámi poskytovaných služeb?

4) oblast „Výhledy do budoucna“

- Vnímáte změnu občanského zákoníku jako pozitivní či negativní a proč?
- Jak platnost nového občanského zákoníku ovlivní fungování Vaší organizace?
- Změní se Vaše organizace na spolek, ústav, obecně prospěšnou společnost či sociální družstvo? Kdy a jak této změny plánujete dosáhnout?

Příloha č. 2: Záznamový arch pro vedení analýzy dokumentů

Kritéria analýzy:

1. organizace fungující jako právnické osoby se samostatnou právní subjektivitou
2. organizace věnující se problematice předčasných nebo vícečetných porodů

Název organizace:

Cíle a poslání organizace: